Lieta Nr.C26201916

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnesis D.Zamjatins
2016.gada 23.novembrī izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24
civillietu: biedrība „Latvijas transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par zaudējuma piedziņu, un

konstatēja:

prasītājs griezies tiesā ar prasību piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu EUR 655,73, likumiskos procentus EUR 79,32, samaksāto valsts nodevu EUR 110,26, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda summas; parādsaistību summu ieskaitīt biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā /konta numurs/, AS "Swedbank".

Aprakstošā daļa

Prasības pieteikumā prasītājs norādīja, ka 2010.gada 31.augustā notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk tekstā CSNg) – uzbraukšana stāvošam transportlīdzeklim, kurā tika iesaistīts atbildētājs kā transportlīdzekļa VAZ 21063 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ vadītājs, kurš transportlīdzekli ieguva ar prettiesiskām darbībām. Par šo CSNg faktu tika izsniegta Ceļu policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu. Par Ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju tika atzīts atbildētājs (izziņa Nr.20/18-2(1)-5069 un Rēzeknes tiesas spriedums lietā Nr.11331100910).

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi /pers. D/ piederošajam transportlīdzeklim Renault Laguna ar valsts reģ. Nr./TL numurs/, un pamatojoties uz transportlīdzekļa apskates protokolu, sertificēta eksperta /pers. E/ aprēķinu par zaudējumiem, AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" 2011.gada 22.jūlijā veica apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Ls 302,75 apmērā (maksājuma uzdevums Nr.12676).

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 4.punktu, prasītājs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kurš izgājis no īpašnieka, glabātāja vai lietotāja valdījuma nevis viņa vainas, bet citas personas prettiesisku darbību dēļ.

Pamatojoties uz AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" 2011.gada 2.augusta regresa pieteikumu un ADM rēķinu Nr.11-045214, prasītājs 2011.gada 24.augustā pieņēma lēmumus Nr.0662/T-288/2011 un Nr.0662/T-288/2011ADM atlīdzināt AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" atlīdzības summu Ls 400,35 kopsummā, t.sk. par transportlīdzekļa bojājumiem Ls 302,75 un atlīdzību lietas administrēšanas izdevumi Ls 97,60 apmērā.

Prasītājs 2011.gada 24.augustā un 22.septembrī veica apdrošināšanas atlīdzības izmaksu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" Ls 400,35 kopsummā, kas ir apstiprināts ar maksājuma uzdevumiem Nr.888 un Nr.1053.

Prasītājs 2013.gada 20.septembrī, 2013.gada 6.novembrī nosūtīja atbildētājam pretenzijas par zaudējumu atlīdzināšanu ar lūgumu veikt samaksu, kā arī brīdinot, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu. Apmaksa netika veikta.

Prasītājs pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas Ls 60,50 (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

SIA "Julianus Inkasso Latvija" 2014.gada 10.martā nosūtīja atbildētājam pretenziju par zaudējumu atmaksu ar lūgumu veikt samaksu līdz 2014.gada 17.martam, t.sk. brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība tiesā.

Tā kā apmaksa netika veikta pretenzijā noteiktajā termiņā, prasītājs par laika periodu no 2014.gada 17.marta līdz 2016.gada 12.jūlijam aprēķināja atbildētājam likumiskos procentus EUR 79,32 apmērā.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 2.punktu, 51.panta trešās daļas 1.punktu, Civillikuma 3., 1759., 1765., 1775., 1779., 1784., 1895.pantu.

Lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav lūdzis.

Atbildētājam likumā noteiktā kārtībā tika nosūtīts prasības pieteikums un aicinājums sniegt paskaidrojumus, kā arī par lietas izskatīšanu atbildētājam bija paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot visus paziņojumus uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu. Atbildētājs, tiesas noteiktā termiņā, paskaidrojumus sakarā ar celto prasību nav sniedzis, uzklausīšanu tiesas sēdē nav lūdzis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Tiesa, novērtējusi visus lietā esošus pierādījumus kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ar 2011.gada 17.maija Rēzeknes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 1.iecirkņa izziņu Nr.20/18-2(1)-5069 un 2012.gada 25.janvāra Rēzeknes tiesas spriedumu krimināllietā Nr.11331100910 pierādīta atbildētāja vaina ceļu satiksmes negadījumā, kas notika 2010.gada 31.augustā, kurā tika iesaistīts atbildētājs kā transportlīdzekļa VAZ 21063 ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ vadītājs, kurš transportlīdzekli ieguva ar prettiesiskām darbībām, kas pierādīts kriminālprocesa 11331100910 ietvaros (lietas 15.-16.lapa). Par vainīgo Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanā un CSNg izraisīšanā tika atzīts atbildētājs.

Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrajā daļā noteikts, ka par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ.

2010.gada 23.septembrī sertificēts eksperts sastādīja transportlīdzekļa apskates protokolu (lietas 17.-18.lapa) un aprēķinu par transportlīdzekļa

zaudējumiem (lietas 19.lapa), pamatojoties uz ko AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" izmaksāja atlīdzību par bojātā transportlīdzekļa remontu Ls 302,75 (lietas 20.lapa).

AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" 2011.gada 2.augustā pieprasīja prasītājam atlīdzināt izmaksāto atlīdzību Ls 302,75 un administrēšanas izdevumus Ls 97,60 apmērā (lietas 21.-22.lapa), ko prasītājs arī ir izdarījis, veicot maksājumus, ko apliecina 2011.gada 24.augusta un 2011.gada 23.septembra maksājuma uzdevumi Nr.888 un Nr.1053 (lietas 28.-29.lapa). Atbildētājs parādu nav atmaksājis.

Saskaņā ar OCTA likuma 51.panta pirmās daļas 4.punktu, prasītājs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kurš izgājis no īpašnieka, glabātāja vai lietotāja valdījuma nevis viņa vainas, bet citas personas prettiesisku darbību dēļ.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 2.punkts nosaka prasītājam tiesības sniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa vadītāju, ja transportlīdzeklis iegūts ar prettiesiskām darbībām.

Tādējādi, konstatējot, ka prasītājs – biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" atlīdzinājis AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" CSNg bojātās automašīnu īpašniekam izmaksāto atlīdzību, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā, tiesa secina, ka prasītājs ieguvis atprasījuma (regresa) tiesību pret personu, kas atbildīga par zaudējumu rašanos.

Izdevumu, kas saistīti ar administrēšanas izdevumu atlīdzību un ar izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības atgūšanu regresa kārtībā, atlīdzināšanas no Garantijas fonda dēļ radušies zaudējumi, kuru atlīdzināšanu prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja, jo tie ir tieši saistīti ar nodarīto zaudējumu tiesīgu atgūšanu.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasījums ir apmierināms un no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi EUR 735,05, ko sastāda EUR 655,73 transportlīdzekļa bojājumi un EUR 79,32 lietas administrēšanas izdevumi.

Ar izmaksātas atlīdzības un administrēšanas izdevumu atlīdzināšanas brīdi atbildētājam radās pienākums atlīdzināt prasītājam minētos izdevumus.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Savukārt Civillikuma 1759.panta 1.punkts nosaka, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata […] par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētājs būtu atlīdzinājis izdevumus, līdz ar ko secināms, ka atbildētājs pieļāva nokavējumu.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tomēr nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākumus. Līdz tiesas galīgā sprieduma lietā likumīgā spēkā stāšanās brīdim strīds starp pusēm par zaudējuma piedziņu un tā apmēru turpinās. Judikatūrā, kas izveidojusies, iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759.panta 1.punkts nav piemērojams [sk.: *Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 12.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-262, 2011.gada 21.decembra spriedumu lietā Nr.455, 2012.gada 5.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-366, Civillietu departamenta 2014.gada 21.marta spriedums lietā Nr.SKC-135, Augstākās tiesas Senāta 2016.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.SKC-40.*].

Tādējādi nav pamata likumisko procentu piedziņai līdz brīdim, ka spriedums stāsies likumīgā spēkā, līdz ar to prasība daļā par likumisko procentu piedziņu EUR 79,32 apmērā par laiku no 2014.gada 17.marta līdz 2016.gada 12.jūlijam ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Ņemot vērā iepriekš minētos Civillikuma pantus, tiesa uzskata, ka ir likumīgs pamats noteikt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus – 6% gadā apmērā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās pamatparāda summas. Procentu pieauguma aprobežojums paredzēts Civillikuma 1763.pantā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenama samaksātas valsts nodevas daļa, kas ir proporcionāla prasības apmierinātajai daļa EUR 98,36 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 1,58.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.pantu, 195.pantu, 204^{1}.pantu, 250^{27}.pantu,

nosprieda:

biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasību pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas numurs 40008084453, labā zaudējumus EUR 655,73, samaksātās valsts nodevas daļu EUR 98,36, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 758,79 (septiņi simti piecdesmit astoņi un 79/100 *euro*), piedzītas summas ieskaitot biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā /konta numurs/, AS "Swedbank".

Noteikt biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Prasību daļā par likumisko procentu EUR 79,32 apmērā par laiku no 2014.gada 17.marta līdz 2016.gada 12.jūlijam noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 1,58 (viens un 58/100 *euro*).

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no šī sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma $440.^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis: